No. 2—3

No. 2 GRATUIT

No. 3 Lei 2

Cavalerii Morții

MARE ROMAN ISTORIC NAȚIONAL DIN VIAȚA LUI

PENEȘ CURCANUL

DE RADU MIHNEA

Editura OMNIA. București I. Str. Academiei 24

Dar Băutorul de sânge era prea înfuriat şi prea îl usturau obrajii sgâriaţi de unghiile Rodicăi, pentru a se mulţumi cu chinuirea de o clipă a aceleia, care se împotrivise gândurilor sale mârşave şi porunci unui eunuc să aducă un borcănaş cu săruri.

Sub efectul acestor săruri mirositoare sărmana copilă îşi reveni în simţiri. Dar ar fi fost mai bine ca Dumnezeu să nu-i fi redat cunoştinţele încă, fiindcă scena ce avea să se desfăşoare înaintea ochilor săi, ar fi înspăimântat chiar şi pe omul cel mai împietrit la inimă, dar încă pe o biată copilă de optsprezece ani, ca ea.

Podeaua odăii în care o împinsese Mehemet Ali, era plină cu săbii scurte, înfipte cu vârful în sus, cu săbii din acelea, printre cari obişnuesc să danseze turcoaicele. Deasupra acestor săbii, la o înălţime de vreo şase—şapte coţi, atârnau trei scânduri, fiecare fiind prinsă de tavan prin câte patru frânghii.

Pe una din aceste scânduri zăcea, legată cobză, o femee, în floarea vârstei încă, în ai cărei ochi negri înroşiţi de plâns se putea citi o groază nespusă. O cârpă mototolită, vârâtă în gură, ţinea loc de căluş. O singură mişcare negândită ar fi fost în deajuns ca nenorocita să alunece depe scândura îngustă şi să-şi găsească o moarte îngrozitoare în vârful săbiilor de pe podea.

Femeea aceasta era Aişé, una din cadânele haremului, cea mai în vârstă.., Avea 30 de ani! Dar Băutorului de sânge nu-i plăceau decât copilele, în floarea tinereţei şi din când în când îşi revizuia haremul spre a se scăpa de cele cari nu-i mai erau pe plac.

Pe scândura a doua, legat şi el de mâini şi de picioare, cu căluş în gură era întins un bărbat al cărui chip nu putea fi văzut din două pricini. Intâi, fiindcă aproape tot capul îi era bandajat şi al doilea, fiindcă peste ochi avea o mască neagră.

Această privelişte înspăimântătoare se oferi ochilor Rodicăi, când Băutorul de sânge deschise uşa secretă şi când biata copilă îşi pierdu cunoştinţa de groază, crezând că recunoaşte în bărbatul întins pe a doua scândură, pe iubitul său. Şi aceeaş fioroasă privelişte se îmbie privirilor sale şi acuma, când Ali o readuse în simţiri, cu ajutorul sărurilor mirositoare.

Mehemet Ali văzu groaza ce pusese stăpânire pe copila deabia deşteptată, citi în ochii ei nebunia ce ameninţă să-i întunece mintea, dar cruzimea lui nu era încă satisfăcută pe deplin.

— Ghiojgum — îi strigă el eunucului, care stătea smerit între cele două scânduri — coboară leagănul ghiaurului!

Eunucul desprinse din perete capătul frânghiilor şi coborî încet scândura, pe care era întins cel cu capul bandajat, până la vre-o doi coţi de vârful săbiilor.

Atunci, după ce învârti cheia în uşa secretă, spre a o împiedica pe Rodica să fugă, Băutorul de sânge se apropie de cel prizonier şi râzând batjocoritor, îi zise fetei:

— Aşa dar acesta este drăguţul tău!... Ciudat gust să-ţi placă un om fără urechi!

Rodica tresări şi un gând îi trecu cu iuţeala fulgerului prin minte:

— Fără urechi?... Dar atunci... atunci nu era Cavalerul Nopții! ..

O bucurie fără margini îi năpădi sufletul, bucuria însă nu ținu decât o clipă, căci gândul care-i luminase mintea îi spunea mai departe:

— Acesta nu poate fi, decât Ion Călin, căruia capul bandei care o răpise, îi tăiase urechile şi pe care acuma Mehemet Ali îl lua drept Cavalerul Nopții!

Inima Rodicăi se strânse din nou, căci Ion Călin schinjuit, fiindcă voise s'o scape pe ea şi cine ştie ce soartă năprasnică îl mai aştepta acum!

— Dar să vedem cum stăm cu tine, vestite Cavaler al Nopții — urmă Mehemet Ali, rânjind, apoi, întorcându-se către eunuc, îi strigă:

— Ieşi afară!

Eunucul dispăru şi atunci Băutorul de sânge se adresă din nou lui Ion Călin:

— Aşa! Acuma suntem singuri şi putem sta de vorbă. Mai înainte de toate, însă, să-mi dai voe să-ți smulg masca depe ochi. Am ținut pentru mine această plăcere şi deaceea am poruncit să nu ți se scoată masca în închisoare.

Cu aceste cuvinte Mehemet Ali smulse masca depe ochii prizonierului şi chipul suferind al lui Ion Călin — căci îl durea grozav rănile dela urechi — ieşi la iveală.

— Va să zică tu eşti faimosul Cavaler al Nopții? Imi închipuiam eu că un ghiaur nu putea sâ aibă decât o înfățişare bleagă ca a ta! Unde-ți este vitejia, curajul, obrăznicia, vestite Cavaler!... Acuma nu mai amenințI, nu mai ataci, nu-ți mai pui pecetea! Hahaha! Dar să nu mai pierdem vremea în zadar! Să sfârşim scurt! Ştii, cred, că trebue să mori. Ghiaurul care pune piciorul într'un harem, trebue să plătească cu viața această îndrăsneală. Ei bine, eu sunt gata să-ți fac parte de o moarte mai uşoară, dacă-mi spui cine ți-a desvăluit taina, pe care o credeam înmormântată odată cu moartea lui... tu ştii a cui. Dacă vrei să-mi răspunzi fă-mi un semn cu capul şi-ți voi scoate căluşul din gură. Dacă nu...

Turcul îşi scoase pumnalul dela brâu şi-i aşează tăişul pe frânghia, care susținea scândura.

Rodica ţipă îngrozită şi-şi acoperi fața cu mâinile.

Dar Călin făcu semn cu capul că vrea să vorbească şi Băutorul de sânge îi scoase căluşul. După ce respiră de câteva ori adânc, flăcăul zise:

— Ascultă jupâne, nu teama de moarte mă face să vorbesc, căci mai mult decât o viață nu-mi poți lua. Vreau însă să-ți spun că te înşeli, căci eu nu sunt Cavalerul Nopții şi nici nu ştiu de ce taină îmi vorbeşti.

— Hahaha — râse Mehemet Ali şi râsul lui răsuna lugubru prin odaie. — Vrei să mă prosteşti pe mine? Dar nu se prinde! Eşti Cavalerul Nopții, ştiu bine. cel ce te-a prins m-a încredințat!

Răspunde deci, vrei să-mi spui de unde-mi cunoşti secretul, sau nu ?

— Nu pot să-ţi spun, decât că te înşeli ! — fu răspunsul lui Călin.

— Te încăpăţânezi în minciună, crezând că astfel scapi de moarte — strigă Băutorul de sânge, mânios. — Dar truda ţi-e zadarnică. Odaia aceasta n'o vei mai părăsi viu. Rămâne doar să-ţi alegi felul morţii. Vorbeşti, îţi străpung inima cu pumnalul şi ai scăpat în câteva clipe. Taci... dacă taci... iată ce te aşteaptă...

Iataganul sbură din teaca Băutorului de sânge, se învârti odată deasupra capului, apoi căzu pe una din frânghiile scândurii, pe care era întinsă Aişè.

Un îndoit ţipăt răsună în harem. Ieşise din pieptul lui Călin, care svârcolindu-se, era cât pe-aci să se răstoarne de pe scândură şi din pieptul Rodicăi, al cărui trup se îndoi întâi, alunecă de-alungul peretelui, apoi se întinse la pământ, rămânând nemişcat.

Cerul fusese îndurător cu ea, căci îi luase cunoştinţa pentru a doua oară, spre a o împiedica să fie martoră silită a cumplitei sălbăticii ce se desfăşură în acea parte a haremului.

In clipa, în care Băutorul de sânge tăiase frânghia, Aişè, nefericita cadână alunecă depe scândură şi se prăbuşi peste vârfurile săbiilor. Căzuse cu faţa în jos şi acuma săbiile îi ieşeau prin spate, prin mijloc, prin pulpe, iar sângele se prelingea pe podea din nenumărate răni. Trupul jertfei acestei neînchipuite cruzimi se sbătea neputincios şi cu cât se sbătea mai mult, cu atât tăişurile săbiilor îi spintecau măruntaiele mai cumplit.

— Vezi — rânji sălbaticul Mehemet Ali adresându-se lui Călin, care chema toate urgiile Cerului pe capul acestei bestii cu chip de om — aceeaşi moarte te aşteaptă şi pe tine, dacă nu vorbeşti. Şi ca să-ţi dai seama mai bine, ce plăcut trebue să fie să-ţi simţi trupul spintecat de vreo zece frigări de acestea, îi voi scoate puţin căluşul din gură.

Şi într'adevăr fiara aceasta, care comanda oştiile turceşti, nu şovăi să scoată ghemotocul de cârpe din gura atât de groaznic torturatei sale jertfe, pentru ca urletele ei de durere să înspăimânte cât mai mult pe acela, căruia ticălosul îi hărăzise aceiaşi soartă înfiorătoare.

Şi Aişè urla de-ar fi înduioşat şi inima unui călău; urla, de toate cadânele din harem începură să plângă de mila ei; urla atât de groaznic, încât nici chiar glasul Băutorului de sânge nu se mai auzea şi-l întreba acuma pe Călin, din cap :

— Ce zici ?... Hotărăşte-te... Ce facem ?

Vai, ce n'ar fi făcut Călin !... Cu câtă sete nu şi-ar fi încleştat el degetele în jurul gâtului acestui diavol, cu câtă milă nu i-ar fi dat el cadânei lovitura de graţie, spre a-i curma cumplitele sufe-rinţe ! Dar mâinile îi erau încătuşate, picioarele îi erau legate, la cea mai mică mişcare pripită, vârfurile săbiilor cari se căscau sub el îi străpungeau şi lui trupul, aşa că nu-i rămăsese altceva de

făcut, decât să-şi muşte buzele de mânie şi să-şi întoarcă în cealaltă parte capul, măcar spre a nu vedea grozăvia, dacă de auzit era osândit s'o audă.

Peste câteva minute, când urletul nefericitei Aişè nu mai rămase decât un horcăit înecat de sânge, Ali se plictisi pe semne, căci cu o lovitură de iatagan reteză capul cadânei, apoi bătu din palme şi porunci eunucului care intră, să facă curăţenie.

Indată apărură alţi câţiva eunuci, aruncară într'un coş trupul sfârticat al cadânei, spălară pe jos şi deschiseră fereastra să iasă din odaie mirosul greu de sânge.

Cum în tot acest răstimp Rodica nu-şi revenise în fire, cu toate sărurile pe cari i le dăduse Ali să le miroasă, turcul le porunci eunucilor s'o ducă înapoi în harem, iar pe urmă se întoarse la Călin şi-i zise :

— Vreau să-ţi las timp să te gândeşti bine la ceeace ai văzut aici, pentru a-ţi da seama cât mai lămurit de ceeace te aşteaptă, dacă nu te hotărăşti să vorbeşti. Până deseară ai timp destul să alegi între o moarte repede şi una de felul aceleia, de care a avut parte Aişè. Ghiojgum — urmă Băutorul de sânge, adresându-se eunucului, care tocmai intra. — Bagă-i din nou căluşul în gură şi încuie amândouă uşile. Capul tău imi stă chezăşie că nu va intra nimeni la el.

Apoi se întoarse din nou la Călin şi-i zise, batjocoritor :

— La revedere, Cavalere ! Te las singur, să te uiţi cât mai bine la ascuţişurile acestor săbii şi să chibzueşti, dacă poate fi plăcut să te ştii tras de viu în o asemenea frigare !

Cu aceste cuvinte ieşi din odaie.

Călin care credea că peste câteva clipe îşi va vedea trupul străpuns de ascuţişurile săbiilor cari se rânjeau spre el, nu putu să se mire îndeajuns de această neaşteptată amânare, nu putea să înţeleagă, pentru ce Băutorul de sânge îi mai prelungise viaţa cu câteva ceasuri.

Oare ce nădăjduia Mehemet Ali ? Că prelungirea şederii lui în apropierea uneltelor cari aveau să-i sfâşie trupul, îl va îngrozi mai mult, decât sălbăticia, la care fusese martor şi-i vor deslega limba ?

Dar acesta era scopul urmărit de Ali. Nemernicul era destul de rafinat pentru a-şi da seama că atunci, pe moment, fioroasa moarte a cadânei mai mult îl înfuriase pe prizonier, decât să-l înspăimânte şi ştia că dacă-l va lăsa câteva ceasuri acolo, în faţă cu săbiile înroşite încă de sângele jertfei, acolo, unde plutea încă sufletul Aişè — ei şi unde urletele ei de durere îi vor răsuna în fiecare clipă în urechi, nervii nenorocitului vor fi biciuiţi până la nebunie, groaza va pune stăpânire pe inima sa şi până în cele din urmă va sfârşi prin a face mărturisirea, atât de preţioasă pentru el.

Pe oricare alt prizonier, Mehemet Ali l-ar fi răpus de mult şi nu şi-ar fi pierdut vremea cu el. Faţă de acesta însă, în care el vedea pe Cavalerul Nopţii deţinătorul unui groaznic secret

al său, avea mai multă răbdare. Şi avea răbdare, fiindcă voia să ştie, de unde aflase ghiaurul taina aceasta, pe care el o credea înmormântată, voia să ştie, cine-i mai cunoştea secretul, pentru a-l putea înlătura şi pe acesta din calea sa.

Răbdarea-i neobişnuită faţă de prizonier, truda lui de a descoperi izvorul desvăluirii secretului, dovedeau îndeajuns, ce însemnătate covârşitoare putea să aibă pentru Mehemet Ali răspândirea în public a mijloacelor întrebuinţate de el, pentru a ajunge acolo unde era astăzi, la comanda supremă a oştirilor turceşti din Balcani.

După plecarea Băutorului de sânge, Ghiojgum, eunucul, închise bine amândouă uşile şi se aşează turceşte în faţa aceleia, care dădea pe coridor. Era liniştit omul, fiindcă ştia că uşa cea de a doua, cea secretă, ducea în spre harem, ori, acolo era o armată întreagă de eunuci, de când cu răpirea celor opt romînce, aşa că din partea aceea nu era nici o primejdie, ca cineva să se apropie de prizonierul, ce-i fusese dat în seamă.

CAP. VI.

Boerul Grigore Pană.

In primăvara anului 1875, când se petrec cele istorisite de noi, trăia în Bucureşti un bătrân boier, cu numele de Grigore Pană. Casele lui erau aşezate pe Strada Soarelui, cam pe la mijlocul străzii Theodor Aman de astăzi şi alcătuiau o curiozitate pentru bucureştenii de atunci, prin aceea că, marea grădină, care le înconjura, era toată noaptea luminată de cele vreo cincisprezece felinare cu petrol, cari erau răspândite prin ea.

Boerul Grigore Pană anume, suferea de mania persecuţiei şi veşnic se temea de hoţi şi de oameni cari vor să-l ucidă. De-aceea ardea toată noaptea felinarele în grădină, şi deaceea zăbrelele dela ferestrele lui erau adevărate gratii de închisoare.

Grigore Pană n'avea nevastă, n'avea copii, avea în schimb un nepot de frate, care urma să fie şi moştenitorul lui. Dar frica de moarte a bătrânului maniac era atât de mare, încât de teamă ca acest nepot să nu-l ucidă, spre a-l moşteni mai iute, îl ţinea în străinătate la învăţătură, încă depe când Radu — aşa se chema nepotul — n'avea decât 15 ani.

Dar se pare că mai era încă o pricină pentru care Grigore Pană nu voia să-şi aibă nepotul lângă el.

Cam pe la mijlocul lunei Decembrie a anului ce trecuse, ca răspuns la înştiinţarea, prin care Radu îi vestea unchiului său, venirea sa în Bucureşti, fiindcă şi-a luat la Viena şi doctoratul în ştiinţele fizico-chimice, după ce cu trei ani mai înainte şi-l luase pe cel în drept la Paris, tânărul primi o scrisoare, în care Grigore Pană îi spunea, nici mai mult, nici mai puţin, decât că **el, Radu nu este copilul iui Costică Pană, fratele său.**

Firește că vestea aceasta căzu ca un trăznet pe capul lui Radu, care fără să stea la gânduri, veni în țară, spre a cere lămuriri, ceeace părea să fie tocmai contrarul scopului urmărit de bătrân. Grigore Pană însă, îi răspunse cu o lămurire, care era menită să-l uluiască și mai mult pe Radu și care avea să facă din viața tânărului un adevărat iad.

— Numele adevăratului tău tată nu ți-l pot spune — îi zise bătrânul maniac. — Află însă că tatăl tău a fost un om, a cărui îndeletnicire ar putea înrâuri și situația ta și anume, mai mult în rău, decât în bine. Este adevărat că, poate s'ar mai găsi nebuni, cari să te îmbrățișeze și să facă din tine, un fel de semi-zeu, dar mai sigur este că, în clipa în care s'ar afla al cui copil ești, ai fi băgat în temniță. Deaceea, întoarce-te în străinătate cât mai curând, iar la București arată-te în public cât mai puțin și nu lega prietenii, căci ceeace știu eu, poate că mai știe și altcineva și atunci nu te voi mai putea scăpa.

Toate rugăminții le, toate stăruințele lui Radu, pe lângă Grigore Pană, de al face să-i desvăluie numele adevăratului său părinte rămaseră zadarnice. Boierul, care pentru a nu da de bănuit, îi poruncise lui Radu să-l socotească tot unchi, refuza cu încăpățânare orice nouă lămurire și bietul tânăr trăia frământat de chinuri sufletești, pe cari cu greu și le poate închipui cineva.

In dimineața aceea Grigore Pană se sculase mai de vreme ca de obicei. Nu însă de voia lui.

Radu, care nu dormise acasă — ceeace adeseori se întâmplă săptămâni întregi — se înapoia după răsăritul soarelui și se duse de-a dreptul la odaia de culcare a lui Grigore Pană, odaia însă, a cărei ușă o găsi ferecată, ca întotdeauna. La bătăile lui repetate bătrânul întreba furios:

— Ce vrei? Dece mă scoli cu noaptea în cap?

— Unchiule — răspunse Radu, prin ușa închisă — plec chiar acuma într'o călătorie mai îndelungată și aș vrea să-ți vorbesc.

— Așa! — făcu bătrânul și după felul tonului, se vedea că vestea aceasta îl bucura grozav — Dar ești singur?

— Singur unchiule — răspunse Radu zâmbind, căci pricepuse că bătrânul își temea din nou viața.

— Bine! Atunci așteaptă, că-ți deschid!

Urmă un sgomot de drugi de fier, de zăvoare de chei, apoi ușa se deschise, mai întâi puțin, apoi tot mai mult, până când în sfârșit Radu putu intra în odaie.

— Iar mă primești cu revolverul în mână, unchiule?... — zise tânărul, compătimitor.

— Ei, dragul meu — răspunse bătrânul așezându-se pe marginea patului, în apropierea revolverului, pe care-l pusese pe măsuța de noapte — trăim vremuri foarte nesigure. Unul se dă drept altul, îți intră în casă, te gâtuie și iată cum poți muri înainte de vreme. Dar spuneai că pleci într'o călătorie mai îndelungată. Bine faci, situația ta aici...

— Tocmai în privința aceasta voiam să-ți vorbesc! Acuma

când plec pentru mult timp, poate chiar pentru totdeauna, viu la d-ta să-ţi adresez o rugăminte, care poate fi socotită drept ultima dorinţă a unui om pe care, după cum ţi-am spus, se poate întâmpla să nu-l mai vezi în viaţa aceasta.

— Şi care este această rugăminte?

— Credeam că nu mai e nevoie să ţi-o spun. E vorba de numele tatălui meu.

— Ştii bine că în chestiunea aceasta sunt mut!... răspunse boierul, încruntând din sprâncene.

— Unchiule — se rugă Radu — sau boier Grigore, nici nu ştiu cum să-ţi mai zic, dece nu te gândeşti la tortura, în care mă sbat? Dece nu te hotărăşti odată să-mi risipeşti nesiguranţa în care trăesc şi care mă ucide? Dece nu cauţi oare să te aşezi în locul meu? Să vezi ce groaznic este să te ascunzi de lume, să-ţi fie teamă să ieşi ziua pe stradă, să nu te recunoască cineva să umbli numai noaptea, ca strigoii şi atunci mascat, ca un răufăcător, sau când te întreabă cineva cum te chiamă, să fii silit să-ţi rostesti numele cu sfială, deoarece ştii că spui un nume, care nu-i al tău! Unchiule, boier Grigore, oare inima îţi este atât de împietrită, încât toate chinurile acestea pe cari le îndur, nu stârnesc nicio umbră de milă în sufletul d-tale?

— Dute în străinătate şi acolo nu vei mai îndura nici un chin, acolo nu va mai trebui să te ascunzi de lume — răspunse bătrânul, rece.

— Crezi oare că dacă n'aş mai fi aici, fantoma acestei taine nu m-ar urmări în ori care altă parte a pământului?... exclamă tânărul, cu o tristeţe nespusă. — oare la Paris, la Viena sau în Mexico aş uita că le spun oamenilor un nume care nu-i al meu? Oare acolo nu m'ar chinui gândul că tatăl meu a fost un ucigaş de rând şi că de aceea nu mi se spune numele lui? Căci ce... ce a putut să facă el, ce a putut să fie el, pentru ca fiului său să i se refuze dreptul de a-i purta numele, pentru ca fiului său să nu i se spună, nici măcar dacă acela care i-a dat viaţă, a fost un om de rând, sau un boier, dacă a fost un muncitor, care-şi câştiga pâinea cea de toate zilele, cu sudoarea frunţii sale, sau a fost un bogătaş, care a moştenit averi adunate pe drept, sau pe nedrept, cinstit, sau necinstit, de părinţii lui!

— Iarăşi începi să aluneci pe povârnişul ideilor greşite, cari ţi-au fost sădite în cap la Paris! — răspunse bătrânul, supărat. Ideile acestea, dragul meu, nu fac decât să adâncească si mai mult prăpastia, care este între noi doi.

— Nu, unchiule, nu mă înţelege greşit — se rugă Radu, aproape cu lacrimi în ochi. — Dar te-am rugat de atâtea ori, spune-mi măcar, dacă tatăl meu a fost un simplu muncitor, un biet ţăran, şi nu-mi va fi ruşine să i-au ciocanul în mână, sau să apuc plugul de coarne; sau spune-mi dacă avea moşii întinse, dacă era avut, ca să ştiu măcar în care clasă socială îmi este locul.

— Aici în ţară nu poţi trăi, ti-am spus-o si ţi-o repet. In

trăinătate origina n'are nici o însemnătate, căci acolo nimeni nu se cunoaşte şi poţi trăi în care pătură socială îţi place. Cred, totuşi, că cu învăţătura pe care ai căpătat-o şi cu partea de avere pe care ţi-a lăsat-o fratele meu..·

— Şti bine că, de când am aflat că fratele d-tale nu a fost tatăl meu, nu m'am mai atins de o leţcae din banii lăsaţi de el — răspunse tânărul, cu nobilă mândrie.

— Rău faci, căci dacă fratele meu ţi-a lăsat averea, n'a făcut-o ca tu, la rândul tău, s'o laşi în părăsire.

— Se poate, dar eu nu mă pot folosi de bani, cari mi-au fost aruncaţi din milă!

— Dar cine-ţi spune că ţi i-a aruncat din milă?

— Atâta timp cât nu cunosc legăturile, cari erau între tatăl meu adevărat şi omul al cărui nume îl port faţă de lume, nu pot socoti averea lăsată de el, decât drept pomană, ori pomană nu primesc! — Eşti deştept, Radule, dar nici eu nu sunt prost! — zise bătrânul ironic. — Vrei să mă tragi de limbă, însă ţi-am ghicit gândul la timp şi nu mă las prins.

— N'am avut acest gând, dar chiar dacă l-aş fi avut, aş fi fost îndreptăţit. Când un om vede cât sufere un semen al său, dar din încăpăţânare nu-i alină suferinţa, când omul acesta refuză din îndărătnicie, din răutate, să curme chinurile cuiva, când cu un singur cuvânt ar putea reda societăţii pe un ins, care poate altfel va aluneca pe cine ştie ce povârniş, lupta faţă de omul acesta este îngăduită, cu orice fel de armă.

Nu, nu te teme, nu m'am gândit la asemenea arme! — zise Radu compătimitor, văzând că bătrânul aruncă o privire speriată înspre revolverul de pe măsuţa de noapte. Cu asemenea arme nu om cinstit nu luptă împotriva unui bătrân, în care douăzeci şi şapte de ani a văzut pe fratele tatălui său. Cu sila nu te voiu face să vorbeşti. De bunăvoie însă, te mai întreb pentru cea din urmă oară şi gândeşte-te că răspunsul d-tale poate să fie puntea, peste care un om se poate întoarce la viaţă, dar poate să fie şi povârnişul, care-l aruncă în prăpastie. — Te mai întreb deci vrei să-mi spui numele tatălui meu, da, sau nu?

Bătrânul păru să şovăie o clipă. Dar apoi, clătină din cap cu hotărâre, ca şi când s'ar fi revoltat împotriva ispitei ce-l ademenise şi răspunse:

— Nu, nu-ţi spun... nu-ţi spun căci nu vreau să sfârşesc şi eu în puscărie!

— Aşa stau lucrurile! — esclamă Radu şi două lacrimi îi umeziră ochii. — Sărman... sărmanul meu părinte, dar oare ce ai făcut tu, ce crimă ai săvârşit, încât până şi după moartea ta îi pândeşte temniţa pe aceia, cari sunt în legătură chiar şi numai cu copilul tău?...

Bătrânul se înduioşă din nou o clipă şi vru să spună ceva, dar se pare că teama pentru cei câţi-va ani de viaţă, pe cari îi mai avea de trăit, era mai puternică, decât simţământul de milă, ce-i încolţise în suflet, pentru un moment.

— Dacă astfel stau lucrurile, boier Grigore — zise Radu, într'un târziu, cu sfâşietoare amărăciune — atunci pricep de ce voiai să mă ştii în străinătate, fii pe pace, căci voi pleca chiar acum din casa aceasta, pentru a nu mă mai întoarce în ea niciodată. Aşa că, vei putea trăi liniştit, primejdia puşcăriei nu te va mai ameninţa!

Cu aceste cuvinte, Radu se întoarse şi doborât, cu sufletul şi mai sfâşiat, decât cum venise, părăsi odaia.

Bătrânul Grigore Pană fugi la uşe, o încuie, aşează drugii în cruci, trase zăvorul, se repezi apoi la ferestre şi închise obloanele iar pe urmă se trânti în pat şi îşi aşează toate pernele peste cap, spre a nu vedea şi nu auzi când pleacă Radu, de teamă, ca mila să nu-l învingă şi să-l cheme înapoi, spre ai desvălui taina,

Ajuns afară din odaia de culcare a bătrânului, Radu se opri o clipă, ca şi când i-ar fi părut rău de ceeace a făcut, gândindu-se că poate a fost nedrept cu Grigore Pană. Dar deodată se îndreptă din toată statura lui voinică şi exclamă cu hotărâre:

— Nu, locul meu nu mai poate fi în această casă, dacă prezenţa mea alcătueşte o primejdie pentru stăpânul ei!

După aceea se îndreptă înspre odaia sa, unde îşi pregăti două geamantane. Unul mai mare, în care-şi aşează albiturile şi hainele şi unul mai mic, în care bägă o pereche de cisme cu pinteni o pelerină neagră, o căciulă cu două feţe, una neagră, cealaltă, albă, o mască şi... o mânuşe pentru mâna stângă, în partea dinspre palmă a căreia era prinsă o placă de metal, o maşinărie parcă, ce purta un fel de monogram, alcătuit din cuţitaşe foarte fine. Monograma aceasta avea două litere: Un *C* şi un *N*.

Radu Pană era... Cavalerul Nopţii... era Peneş!

*

Ziua aceea, boierul Grigore Pană o petrecu foarte neliniştit. Veşnic tresărea, veşnic se speria, nu-şi găsea locul niciunde şi nimeni nu-i intra în voie.

Spre seară trimise un servitor la .. Ilie Geambaşul, cu vorba să vină îndată până la el. Omul se înapoie însă, fără Geambaşu, care nu mai dăduse pe acasă din ajun.

Servitorul trebui să mai facă încă odată drumul până la locuinţa vestitului bătăuş, spre a lăsa vorbă ca acesta să treacă pe la boierul Grigore Pană, de îndată ce va veni acasă.

In ceeace-l priveşte pe bătrân, el nu dormi toată noaptea. Il prinse ziua albă, stând la masă şi scriind.

CAP. VII.

O întorsătură neaşteptată.

In sufrageria comandantului cetăţii Rusciuc, Hussein bey, erau adunaţi câţiva ofiţeri cu grade înalte din armata turcă, în fruntea cărora. la loc de cinste. trona Mehemet Ali.

De vreo cinci zile, de când comandantul suprem sosise la Rusciuc, fiind în călătorie de inspecţie, prin cetăţile turceşti depe malul drept al Dunării, Hussein bey, un om mai în vârstă şi cu tabiet, îşi cam ieşise din obiceiul de a se culca odată cu găinile. Inaltului său oaspe anume, îi plăcea să mănânce mult, să stea la taifas şi mai ales, să bea cel puţin cinci-şase cafele pe seară. în locul vinului, pe care Coranul nu-l îngăduia şi să asculte anecdotele fără perdea ale ofiţerilor. Aceasta însemna că bietul Hussein n'ajungea în odaia de culcare niciodată înainte de miezul nopţii, ceeace pentru hodorogitele sale oase însemna o tortură grozavă.

Se pare însă, că în sfârşit Allah se îndurase de chinurile bătrânului Hussein, căci deabia serviseră slugile harăpeşti, fructele când se ivi în sufragerie, ofiţerul de gardă vestind că a sosit un trimis al marelui vizir, şi roagă pe Luminăţia Sa, Mehemet Ali, să-l primească îndată, având a-i da o veste de mare însemnătate.

Când ofiţerul de gardă pomeni de marele vizir, Băutorul de sânge avu o tresărire, un nor îi trecu peste frunte şi ochii săi căpătară o lucire ciudată. Hussein, care tocmai se uita la Mehemet Ali, băgase de seamă toate acestea şi se miră nespus.

Toată lumea ştia că marele vizir era protectorul lui Mehemet Alî, că atotputernicul sfetnic al Padişahului îl număra pe Mehemet printre prieteni săi, deci, nu înţelegea pentru ce pomenirea numelui marelui vizlr îi pricinuise generalisimului mai mult de cât o supărare.

Nedumerirea lui Hussein bey crescu, când îl văzu pe Mehemet Ali ridicându-se enervat şi spunându-i pe un ton aproape răstit, cum nu era îndreptăţit să vorbească unui comandant de cetate :

— Cafeaua şi narghileaua să mi se aducă în odaia mea de lucru !

Apoi, fără a spune măcar bună seara, plecă, lăsând pe Hussein şi ofiţeri, încremeniţi.

— Mahmud, servitorul Băutorului de sânge, care deabia se putea mişca, din pricina celor douăzeci şi cinci de bastoane primite peste burtă în ajun, nu rămase mai puţin încremenit, când îşi văzu stăpânul intrând în odaia de lucru la o oră atât de neobişnuită.

— Va veni ofiţerul de gardă cu un sol — îi strigă Mehemet încruntat lui Mahmud. — Să laşi solul să intre la mine numaidecât, iar tu să fii cu ochii în patru şi să bagi de seamă să nu dea târcoale nimeni prin apropiere. Eri ţi-am dat numai două-zeci şi cinci de bastoane peste burtă, dar dacă aude cineva ce voi vorbi cu solul, pun să te bată până ţi se vor desprinde mărunţaiele din tine !

Turcul îşi pipăi pântecele care tot îl mai durea cumplit şi ieşi din odaie îngrozit, blestemându-şi ceasul în care Mehemet Ali a pus ochii pe el, luându-l ca servitor.

Peste câteva minute apoi, ofiţerul de gardă veni cu solul şi-l

introduse îndată în cabinetul generalisimului, el însuşi îndepărtându-se cât mai grabnic, când Mahmud îi spuse că Mehemet era în toane foarte rele.

Când se deschise uşa, Mehemet Ali se uita pe fereastră, aşa că era întors cu spatele şi nu-l văzu îndată pe cel ce intră. Acuma însă când auzi sgomotul uşii care se închise şi întorcându-se, zări chipul solului, Băutorul de sânge trebui să se ţină de pervazul ferestrei, pentru a nu se prăbuşi la pământ, atât de mare-i fu spaima ce-l cuprinse.

— Selim... Selim — îngână el, de uimire uitând chiar şi să răspundă la salutul făcut de sol, după obiceiul turcesc prin temeneli — secretarul marelui vizir... în persoană...

— Eu sunt, Luminate Mehemet Ali — răspunse solul, un turc tânăr încă şi foarte spilcuit. Inălţimea Sa, Marele Vizir, a ţinut ca eu însumi să pornesc la drum, pentru a-ţi înmâna poruncile Sale. De altfel, chestiunea care mă aduce este prea gingaşă, pentru ca Marele Vizir să fi putut însărcina cu ea pe altcineva, decât pe un, om în care putea avea toată încrederea.

O nouă lucire isbucni ca un fulger în ochii Băutorului de sânge şi ai fi crezut că în clipa următoare va isbucni într'o ploaie de blesteme şi injurii, atât de furioasă ii era privirea. Dar pornirea-i nu ţinu decât o secundă, căci pe urmă generalisimul se transformă ca prin farmec şi cu o curtenire aproape linguşitoare, îl pofti pe sol să ia loc lângă el, pe sofa, unde amândoi se aşezară după moda turcească, cu picioarele încrucişate sub ei.

Mehemet Ali îl chemă pe Mahmud, porunci să i-se aducă şi lui Selim o cafea şi narghilea, iar când rămaseră iarăş în doi, îl întrebă pe secretarul marelui vizir:

— Şi ce ştire atât de însemnată are să-mi dea Inălţimea Sa, de n'a pregetat să te pornească la drum chiar pe d-ta, effendi Selim?

— M'a trimis pe mine fiindcă, după cum ţi-am spus avea nevoie de un om de încredere, Luminate Mehemet Ali, — răspunse Selim, în zâmbetul cărui Băutorul de sânge crezu să citească oare-care ironie. In orice caz, rândurile acestea, pe cari Marele Vizir le-a aşternut pe hârtie cu propria sa mână, cred că te vor lămuri. Luminăţia Ta ştii că nu se întâmplă adeseori ca marele vizir să-şi facă singur corespondenţa!

— Acestea zicând, Selim scoase din sân un sul, de care atârna o pecete grea şi i-l întinse generalisimului.

Mehemet Ali luă sulul, îi rupse pecetea şi după ce-l desfăcu, începu să-l citească.

Dar nu-şi aruncă bine ochii pe încâlcitele slove turceşti, că tot sângele îi dispăru din obraji şi privirea-i speriată se îndreptă întrebătoare asupra lui Selim.

— Să pornesc... să pornesc chiar astăzi... la Istambul? exclamă el, ca şi când i s'ar fi părut că nu pricepuse bine ce era scris pe hârtie şi voia şi întărirea lui Selim.

— Aşa mi-a spus şi mie Inălţimea Sa, — răspunse soiul, cu acelas zâmbet de neturburată ironie.

— Dar pentru ce... pentru ce această grabă ? — întrebă Mehemet Ali, care în clipa aceea nu mai avea nimic din fiorosul şi neîndurătorul Băutor de sânge, de care tremura o lume întreagă.

— Se pare că Marele Vizir vrea să ceară oarecari lămuriri dela Luminăţia Ta, cu privire la o afacere, care acum câţiva ani a făcut vâlvă la Istambul.

Chipul lui Mehemet Ali păli şi mai tare.

— Şi... despre care afacere ar fi vorba ? — îngână el, temându-se parcă mai dinainte de răspunsul ce urma să-i dea Selim.

— Afacerea morţii lui Ali Paşa, ambasadorul Turciei la Viena.

Băutorul de sânge îşi muşcă buzele şi pentru un moment i se opri răsuflarea, ca şi când o mână nevăzută l-ar fi strâns de gât.

— Se pare că Luminăţia Ta — urmă Selim, uitându-se ţintă în ochii lui Mehemet Ali — era pe vremea aceea la Viena şi ar putea să dea lămuriri foarte preţioase.

— Da, da — murmură generalisimul, cu gândul în altă parte. — Dar... nu înţeleg, ce s'a putut întâmpla... ca după atâţia ani... să se desgroape o chestiune, care era socotită închisă ?

— E vorba dacă nu mă înşel, de un denunţ al unei persoane, care pe vremea aceea locuia la Viena şi care acuma se găseşte la Istambul.

— Un denunţ ? — făcu Mehemet Ali şi ochii i se deschiseră mari, buzele începură să-i tremure şi nu spaimă, ci groază se întipări pe chipul său. — Un denunţ ?... Dar atunci... da, da... atunci firește că trebuie să... să plec... să plecăm îndată... Selim... effendi Selim .. eu mă duc să dau ordine... Aşteaptă-mă, te rog, aici .. Viu numaidecât şi... plecăm !

Selim nu se miră de loc de înfrigurarea care-l cuprinsese deodată pe Mehemet Ali, de graba cu care acesta fugi din odaie, ca şi când s'ar fi temut să mai rămână acolo, lângă el. Dimpotrivă, secretarul marelui vizir se aştepta parcă la acest desnodământ, căci după ce uşa se închise în urma Băutorului de sânge, Selim începu să râdă batjocoritor şi exclamă:

— E lucrul cel mai cuminte, ce-ţi mai rămâne de făcut, Mehemet Ali .. Să fugi, să treci graniţa, mai înainte de a fi demascat faţă de toată lumea !

De altfel, marele vizir a prevăzut şi el acest lucru, dar mi-a poruncit să închid ochii, dacă voi simţi că vrei să fugi.

Ar fi o ruşine pentru toată armata noastră, ca un generalisim să fie decapitat.

CAP. VIII.

Dinte pentru dinte, ochi pentru ochi !

Dar Selim se înşelă.

Peste o jumătate de ceas, Mehemet Ali se înapoie, îmbrăcat, gata de drum. Se schimbase omul cu totul, nu la îmbrăcăminte, ci la

De unde cu o jumătate de ceas mai înainte era palid, speriat, şovăelnic, acuma ochil îi străluceau din nou, obrajii îşi redobândiseră culorile vii şi în toată înfăţişarea lui se putea citi o hotărâre, ce impunea chiar şi lui Selim, care se aştepta să i se aducă la cunoştinţă, în zori, că generalisimul a dispărut fără urmă.

Bietul Selim rămase atât de uluit, încât uită cu totul chiar şi de sfatul pe care i-l dăduse marele vizir, anume, de a-i pune în vedere, pe ocolite, firește, lui Mehemet Ali, că dacă se ştie amestecat cât de puţin în afacerea cu moartea lui Ali Paşa, atunci mai bine să fugă din Turcia, sau să-şi pună singur capăt zilelor, numai la Istambul, să nu vină, căci e pierdut.

Neştiind ce să mai creadă zăpăcit de îndrăzneala fără seamăn a Băutorului de sânge, Selim îl urmă pe acesta fără a mai spune vreun cuvânt, până la trăsura, care-i duse apoi la gară, unde aştepta o locomotivă cu un vagon special, pentru Mehemet Ali.

Cum pe vremea aceea Bulgaria n'avea altă linie de cale ferată decât dela Rusciuc la Varna, cei doi turci se îndreptară spre această din urmă localitate, de unde apoi aveau să-şi urmeze călătoria spre Constantinopol, cu vaporul.

*

Dar cărei împrejurări se datora această neaşteptată schimbare, în purtarea Băutorului de sânge?

Să-l urmărim, din clipa, în care ieşise, sau mai bine zis, fugise de lângă secretarul marelui vizir.

Eşind din cabinetul său de lucru, unde-l lăsase pe Selim să-l aştepte, Mehemet Ali era hotărât să fugă.

Dacă se găsise cineva, care să facă denunţul cu privire la moartea lui Ali Paşa, atunci ştia că nu mai are ce căuta la Constantinopol,, căci acolo nu-l putea aştepta, decât călăul.

Se duse deci iute în odaia, în care îşi avea îngrămădite lucrurile şi cu o înfrigurare de nedescris, începu să scotocească prin ele adunând într'un geamantan tot ce avea mai de preţ.

Dar când prima spaimă îi mai trecu, părerile de rău pentru situaţia pe care o pierdea începură să i se strecoare în suflet una câte una, cu fiecare veşmânt, cu fiecare podoabă a rangului pe care ajunsese să-l aibă.

De acuma s'a sfârşit cu viaţa pe picior de prinţ, s'a sfârşit cu onorurile, s'a sfârşit cu puterea neţărmurită pe care o avea asupra a mii, a sute de mii de oameni. El, care se obişnuise să vadă oamenii închinându-se înaintea sa ca înaintea unui suveran, el care avea la îndemână victoria unei armate de zeci de mii de ostaşi şi putea arunca aurul cu amândouă mâinile, să fie nevoit acuma să se ascundă de aceia, cărora ieri le putea lua viaţa printr'un singur semn, să fie silit să colinde din ţară în ţară, din oraş în oraş, vânzându-şi podoabele, pentru a avea ce mânca, iar când şi acestea se vor isprăvi, atunci... atunci să înceapă să muncească din greu, pentru o coaje de pâine ?...

Vai, ce soartă îngrozitoare, pentru un om îngâmfat, pentru un

ôm care nu se dăduse în lături nici dela cele mai josnice mârşăvii pentru a se putea înălţa, tot mai sus.

Sunete înăbuşite de harpe şi ghitare ajunseră până la urechile Băutorului de sânge.

Haremul... cadânele... şi la ele să renunţe?... Nu, niciodată! In oricare parte a Europei chiar dacă va mai isbuti să înjghebe ceva, va putea avea o femee, două, atât şi chiar şi acestea, îl vor putea părăsi, oricând. Pe când la turci, la turci avea haremul cu femei tinere, frumoase, cu copile fragede, pe cari başbuzucii i le aduceau în fiecare zi şi asupra acestor femei avea putere de viaţă şi de moarte, nici una nu i se putea împotrivi!

Dar la urma urmelor... dece se speria aşa de un denunţ?... Ce dovezi putea arăta denunţătorul?... Şi apoi, marele vizir, chiar dacă el nu-l putea suferi, îi era prieten, mai mult decât prieten... Nu trecuse oare el în viaţă, prin încurcături mult mai mari decât aceasta şi prin obrăznicie şi voinţă, nu ieşise ca biruitor întotdeauna? Să renunţe la măriri, la belşug, la cadâne, tocmai atunci când isbutise să ajungă la înălţimi la cari pe vremuri nu îndrăsnise nici măcar să viseze?

Nu, de o mie de ori nu! Trebuie să încerce să înlăture şi această ultimă piedică, să doboare şi acest din urmă duşman şi apoi nu va mai avea de cine să se teamă!

Marele vizir? Sultanul? Oh, pe aceştia ştie el cum trebuie să-i câştige!

Şi Băutorul de sânge, care cu câteva clipe mai înainte se gândea să fugă pe uşa de din dos, din palatul, în care fusese stăpân atot puternic, se îndreptă acuma din nou, ochii lui începură să sclipească iarăşi, în jurul buzelor îi reapăru zâmbetul încâmfării.

Cu o mişcare dispreţuitoare lovi cu piciorul geamantanul încărcat pe jumătate, se gândi o clipă ce mai are de făcut, apoi se îndreptă în spre harem.

— Mai întâi să sfârşesc cu blestematul, care-şi zice Cavalerul Nopţii! — murmură el. — Are noroc ticălosul! Acuma n'am vreme să-i pregătesc o moarte înceată, aşa că voi fi nevoit să-l răpun cu o lovitură de pumnal.

— Ghiojgum, deshide! îi porunci eunucului, când ajunse la uşa secretă, în dosul căreia se găseau fioroasele leagăne ale lui Allah.

Eunucul învârti cheia în broască, împinse uşa şi-i făcu loc stăpânului său să intre.

Băutorul de sânge făcu un pas, dar atât, căci după aceea rămase încremenit în prag, ca şi când l-ar fi ţintuit cineva acolo.

Odaia cu leagănele lui Allah era goală, prizonierul dispăruse!

Ca un tigru se întoarse Mehemet Ali la eunuc, îl luă de gât, îl smuci înăuntru şi închise uşa.

— Ticălosule, unde este prizonierul? — scrâşni Mehemet Ali strângând cu toată puterea de gâtul eunucului.

Mânia îi era atât de mare, încât nici nu-şi dădu seama că eunucul nu putea răspunde, din moment ce îl sugruma.

— Spune, bestie, — tună Băutorul de sânge, lovindu-l pe Ghiojgum cu capul de pereţi. — Vorbeşte... Unde este prizonierul? Nu-ţi holba ochii la mine... Răspunde...

Şi continuă să-l strângă de gât şi să-l lovească de pereţi, până când trupul bietului eunuc se înţepeni.

Deabia atunci îşi dădu seama Mehemet Ali ce făcuse. Dar ce însemna pentru el o viaţă de om? Il supăra mai mult pierderea unui nasture dela vestminte, decât pierderea unei vieţi de om.

El aruncă trupul înţepenit într'un colţ şi începu să se uite prin odaie, spre a-şi da seama cum scăpase prizonierul.

Fereastra deschisă îl atrase îndată şi acolo găsi pe jumătate lămurirea dispariţiei.

De crucea ferestrei era legată una din frânghiile leagănului, din care se prăbuşise peste săbii, nefericita Aişè.

Aşa dar pe acolo fugise prizonierul şi cum noaptea era întunecoasă ca iadul, se strecurase prin grădină şi de acolo în stradă, fără să fie văzut de sentinele.

Dar cine-i deslegase frânghia dela mâini, dela picioare? Cine-l ajutase să coboare din leagăn.

Cine? El însuşi! De lucrul acesta Băutorul de sânge îşi dădu seama, de îndată ce se întoarse dela fereastră.

Cu prilejul încercării ce o făcuse, îndată după amiazi, de a-i stoarce bănuitului Cavaler al Nopţii mărturisirea ce-l interesa, el însuşi poruncise eunucului să coboare leagănul până aproape de vârful săbiilor, pentru ca prizonierul să poată vedea mai bine cumplita moarte a cadânei.

La plecare apoi, uitase să-i mai spună lui Ghiojgum să ridice leagănul la loc.

Ori, cu primejdia de a-şi căuza singur moartea, Călin şi-a încordat muşchii spinării şi cu ajutorul lor şi al picioarelor, s'a sucit, până când a ajuns în cruce pe scândură.

Cea mai mică nebăgare de seamă, cea mai neînsemnată obosire a muşchilor, ar fi însemnat pentru el tocmai cumplita moarte, de care voise să scape şi în braţele căreia ar fi alergat singur.

Dar Ion Călin era vânjos şi afară de asta, desnădejdea înzecindu-i puterea de rezistenţă şi iscusinţă, după o muncă istovitoare isbuti să ajungă în capul oaselor pe scândură. Ori, din moment ce-i isbutise aceasta, se putea socoti, pe jumătate, scăpat.

El îşi lăsă cu băgare de seamă picioarele în jos şi anume astfel, ca tăişul uneia din săbii să cadă chiar pe nodul frânghiei ce-i ţinea glesnele legate şi frecă nodul de sabie, până când aceasta îl tăie.

Intre săbii era destul loc liber, ca să poată încăpea un picior. Călin coborî încet între ele şi îşi reteză şi frânghia dela mâini.

Odată ce putea merge şi se putea folosi de mâini, deslegă una din frânghiile scândurei, de pe care se prăbuşise cadâna şi cu ajutorul ei, coborî pe fereastră, în grădină.

Toate acestea, Băutorul de sânge le vedea acuma lămurit îna-

intea ochilor, dar recunoaşterea greşelei pe care o săvârşise, nu mai ajuta la nimic.

Prizonierul fugise şi asta îl supăra grozav.

La început se gândea să dea alarma, să pună armata pe urmele fugarului şi se repezise chiar la fereastră, dar deodată privirea lui îşi redobândi lucirea prevestitoare de rău, un zâmbet de triumf îi încolţi în jurul buzelor şi cu o mulţumire drăcească, exclamă:

— Cavalerul Nopţii mă are în mână, cu secretul înălţării mele unde sunt astăzi... Dar oare la rândul meu, eu nu-l am pe el în mână, cu frumoasa Rodica? Atâta timp cât va şti că Rodica este în puterea mea, nu va îndrăsni să scoată un cuvânt despre misterul dela Viena... Vor veni din nou ameninţări, cu desvăluirea tainei, dar eu voi răspunde la fel. Imi dă secretul în vileag, capul Rodicăi va cădea! Hahaha, dinte pentru dinte, ochi pentru ochi! Ce prost am fost că nu m'am gândit mai iute la asta! Unde-i norocul să dau peste un asemenea mijloc de constrângere şi la Istambul!... Dar acuma să luăm toate măsurile ca frumoasa româncă să nu-mi scape din mâini!

Cu aceste cuvinte, Băutorul de sânge trecu nepăsător pe lângă trupul neînsufleţit al eunucului, ca şi când ar fi trecut pe lângă un buştean, ieşi în coridor şi porunci ca El-Ghiabur, comandantul başbuzucilor să vină până la el.

— El-Ghiabur — zise Mehemet Ali, când hidosul şef al săl-baticilor başbuzuci apăru în faţa sa — vei lua douăzeci din oamenii tăi şi sub paza lor, o vei duce pe frumoasa româncă, pe Rodica, la Târnova, unde o vei da în seama lui Mizid, paznicul haremului meu de acolo. Bagă bine de seamă, El-Ghiabur, atât capul tău, cât şi capul lui Mizid va cădea, dacă Rodicăi i se va atinge fie chiar şi numai un fir de păr! Afară de aceasta, nimeni dar nimeni pe lume nu trebue să afle unde a fost dusă frumoasa ghiaură. Cavalerul Nopţii e pe urmele ei. Mai mult nu e nevoe să-ţi spun.

— Şi când să plec, Prea Luminate? — întrebă El Ghiabur!

— Chiar acuma! Mai trebuie însă, să-ţi spun ceva! Peste o jumătate de ceas, eu plec la Istambul. Dacă cine ştie cum, mi s'ar întâmpla vre-o nenorocire, sau ar veni alt comandant în locul meu în Bulgaria, atunci îi vei tăia capul Rodicăi, cu mâna ta, ne-am înţeles?

— Da, Prea Luminate!

— Ţine această pungă — urmă Mehemet Ali, aruncându-i başbuzucului, o pungă plină cu aur. — Dacă-ţi îndeplineşti bine însărcinarea îţi mai dau una. Iar dacă nu voiu mai fi eu comandant aci, iată un bon de o sută de galbeni, pe cari îi vei putea ridica, de astăzi într'o lună.

Mehemet Ali iscăli iute bonul şi i-l dădu lui El Ghiabur, zicându-i:

— Peste un sfert de ceas să nu mai fii în Rusciuc!

— Başbuzucul plecă, făcând temeneli.

CAP. IX.

Un vânzător de neam şi de lege.

Băutorul de sânge ieşi apoi din odaie, străbătu un coridor şi oprindu-se în faţa unei uşi, bătu în ea.

— Cine este acolo? — se auzi o voce răguşită şi somnoroasă dinăuntru.

— Mehemet Ali!

— Indată... îndată, Prea Luminatul meu Stăpân! răspunse vocea răguşită şi peste câteva clipe uşa se deschise, iar Băutorul de sânge intră.

In faţa lui, în cămaşă de noapte şi papuci, stătea un om scund, uscăţiv cu ochi de pisică, cu ceafă vânjoasă cu faţa brăzdată de urmele a nenumărate tăieturi.

— Cărei împrejurări pot să-i mulţumesc cinstea, de a vedea în odaia mea pe atotputernicul comandant al oştirilor turceşti? — zise omul cu ochi de pisică, cu desgustătoare linguşire.

— Iată răsplata făgăduită! — răspunse Mehemet Ali, aruncând pe masă o pungă cu bani. — Din nefericire Cavalerul Nopţii a scăpat din nou.

— A scăpat? — strigă omul cu cămaşă de noapte, speriat şi furios în acelaşi timp.

— Da, a fugit din odaia leagănelor lui Allah! Vei avea grijă să-i dai de urmă şi să mi-l aduci înapoi.

— Lasă-l pe mine, viteazul meu stăpân! Acuma că i-am văzut nutra şi l-am mai şi însemnat, retezându-i urechile, nu-mi va fi greu să-l scot la iveală.

— Mai este însă şi altceva, ce mă aduce la d-ta! — urmă Băutorul de Sânge. Am nevoie de un complot în România, sau în sfârşit, de o dovadă sdrobitoare împotriva unui om politic român, care să unelteaască în contra Sublimei Porţi *).

— Asta are să fie cam greu, Prea Luminate, căci...

— Nu fii prost, effendi. Aveţi acolo la Bucureşti, pe unul Brătianu, care s'a mai răsvrătit odată împotriva Turciei. După cât am aflat eu, acest Brătianu şi cu prietenii săi, are legături ascunse cu Rusii şi vrea să pună la cale cu ei un răsboi împotriva Turciei, pentru a face din România o ţară independentă. Il vei urmări deci pe effendi Brătianu pas cu pas şi nu se poate să nu-ţi cadă în mână vreo scrisoare, în care să se vorbească de rusi de independenţă, de răsboi cu Turcia. Cum ai pus mâna pe aşa ceva, vii la Rusciuc şi dacă nu mă găseşti aici te repezi cu vaporul până la Istambul, unde plec chiar în noaptea aceasta. Ne-am înţeles?

---

*) Sublima Poartă = Turcia.

— Ne-am înţeles, Prea Luminate, dar vezî d-ta... e lucru greu... va trebui să cheltuesc şi eu...

— Banii nu joacă rol pentru aşa ceva! O mie, două mii de galbeni, se plăteşte!

— Atunci ne-am înţeles, Prea Luminate!

— Aştept acest document, cât mai curând. Cu cât va veni mai iute, cu atât va fi răsplata mai mare! zise Băutorul de Sânge şi eşi.

— Rămas singur, omul cu ochi de pisică şi ceafă de taur Işi frecă mâinile, mulţumit.

— Are dreptate — murmură el, aşezându-se din nou în pat — Brătianu se cam joacă cu focul, vorbeşte în gura mare despre independenţă şi nu-mi va fi greu să-i dau în gât! Pentru două mii de galbeni... două miii... ce nu face omul!.. La urma urmelor, ce ne trebue nouă independenţă?... Mai bine sub turci, căci plătesc bine măcar!

Iar omul care vorbea astfel, omul care se găsea în solda lui Mehemet Ali, omul care pentru două mii de galbeni se arătase gata să-l vândă pe Brătianu, care pregătea independenţa şi la nevoie, chiar să însceneze în România un complot împotriva Turcilor, numai pentru a-şi putea lua josnica răsplată, era acelaş, care o prinsese pe Rodica Isvoranu împreună cu celelalte şapte românce şi le adusese înapoi la Rusciuc, pentru a le asvârli în haremul Băutorului de Sânge, era acelaş, care-i retezase cu propria sa mână urechite lui Ion Călin, era... *Ilie Geambaşul!*

Dar era oare cu putinţă? Un creştin, un român să fie spionul turcilor, să fie unealta păgânilor, cari ne ţineau subjugaţi? Era cu putinţă ca un român, un urmaş al miilor de nenorociţi, cari erau luaţi de copii cu sila şi duşi la Constantinopol, spre a face ieniceri din ei, era cu putinţă ca un român să vândă asupritorului păgân pe acei aleşi fii ai neamului, cari se trudeau să scape de jugul turcesc oropsita noastră ţară?

Da, era cu putinţă! Ilie Geambaşul nu era numai bătăuş, ucigaş, siluitor, era şi trădător, era vânzătorul propriei sale legi, propriului său neam. Dar această cea mai josnică cea mai criminală, cea mai nelegiuită parte a firii sale, n'o cunoştea nimeni în Bucureşti, căci dacă ar fi cunoscut-o, fără îndoială că, chiar stăpânii lui politici l-ar fi pus la zid, deoarece conservatorii ţineau cu turcii, fiindcă aceştia le asigurau drepturile lor boereşti, dar trădătorii ţării nu s'ar fi făcut niciodată.

Şi ticălosul acesta mizerabilul trădător de neam şi lege, după ce-şi făcu socoteala, cam cum să pună mâna pe documentul compromiţător, pe care i-l cerea Mehemet Ali, pentru a le scoate ochii stăpânilor săi dela Constantinopol şi pentru a face ca chestiunea sa să cadă pe planul al doilea, omul acesta adormi liniştit, ca şi când a doua zi avea să se îndeletnicească cu vânzarea unei cirezi de boi şi nu cu aceea a unui popor întreg, a unui neam al cărui fiu era şi el.

Cum de nu se deschidea pământul, cum de nu se prăbuşea Cerul să pună capăt vieţii unui asemenea nemernic!

CAP. X.

In ghiarele başbuzucilor.

Pe drumul ce duce dela Rusciuc la Târnova, înainta o ceată de vreo cincizeci de başbuzuci, mergând într'un galop sălbatec, asemenea unui uragan, care vrea să măture tot ce întâlneşte în cale.

Başbuzucii erau soldaţi neregulaţi ai armatei turceşti, cari nu făceau parte din organizaţia ostăşească, propriu zisă, nu erau supuşi regulamentelor militare şi n'aveau un şef suprem care să-i comande.

Dar aceasta nu-i împiedica să fie mult mai temuţi decât soldaţii din armata regulată. Fiecare başbuzuc era un, — adevărat arsenal de răsboi, având la sine o puşcă, un revolver, un pumnal, o sabie scurtă, un iatagan şi o secure.

Başbuzucii se recrutau din elementele cele mai decăzute, din pleava mahalalelor turceşti, din oameni, cari în timp de pace nu eşeau din casă decât noaptea, iar în timp de război se organizau în cete răzleţe, pentru a putea prăda şi jefui ţinuturile duşmane.

De cum se svonea că va fi război, başbuzucii ieşeau din ascunzişuri, se adunau câte douăzeci, cincizeci, o sută într'o bandă şi îşi alegeau ca şef pe cel mai crud, pe cel mai sălbatec dintre e

Banda pornea apoi pe câmpul de luptá, se aciua pe lângă o unitate militară şi lua parte la bătălii, dar numai la acelea, la cari ştiau că va fi rost de prădăciuni şi jaf. Deobicei, comandantul unităţii militare le plătea participarea la luptă, înainte de fiecare bătălie, dreptul de a jefui populaţia fiind firesţe un fel de premiu în caz de izbândă.

Unul din cei mai fioroşi, cei mai sălbateci şefi de asemenea bande, era El Ghiabur.

Inalt, osos, cu o putere de bivol, avea capul mic, lipit aproape de umeri, cu un gât foarte scurt, cu nasul cârn, turtit, de i se vedea cerul gurii, cu ochii veşnic injectaţi de sânge, iar în jurul buzelor groase şi cea de sus despicată la mijloc, o barbă neagră, stufoasă, neîngrijită.

Chiar şi numai vederea lui te băga în răcori. Iar pentru a-i cunoaşte sufletul, este îndeajuns să spunem că, prin agenţi plătiţi, el ucisese pe toţi şefii bandelor de başbuzuci, cu cari venise în atingere şi astfel ajunsese să aibă cea mai mare ceată de jefuitori şi ucigaşi, care exista atunci în Turcia, ceată al cărui număr se ridica aproape la o mie de oameni şi ale cărei cruzimi şi sălbătăcii

mai sunt încă şi astăzi vii în mintea populaţiilor din peninsula Balcanică.

Ori, tocmai ce.ui mai fioros dintre başbuzuci i-o încredinţase Mehemet Ali pe sărmana Rodica şi acuma, El Ghiabur o ducea spre Târnova, în mijlocul a cincizeci dintre asasinii săi.

Băutorul de Sânge îl sfătuise să ia cu sine douăzeci de oameni, dar el luase de două ori pe atâta. Teama de Cavalerul Nopţii, a cărui faimă începuse să se răspândească tot mai mult printre păgâni, îl făcu să fie mai prevăzător.

Legată pe şeaua unui cal, cu faţa acoperită de vălul care toate turcoaicele trebuiau să-l poarte, sărmana copilă era silită să călărească în galopul nebun al başbuzucilor, cu toate că cele îndurate în ultimele zile îi sleiseră puterile cu totul.

Se tânguia, se ruga de călăreţii din dreapta, din stânga ei, să meargă mai încet, căci nu mai poate, dar aceştia ridicară din umeri nepăsători, sau îi spuneau că aşa trebue să meargă, dacă aşa voia şeful.

Ori, şeful, El Ghiabur era departe, în fruntea coloanei şi până acolo n'ajungeau tânguelile ei. De altfel, chiar dacă ar fi ajuns, cine ştie dacă le-ar fi dat ascultare, căci în clipele acelea şeful başbuzucilor începuse cu unul din oamenii săi, care călărea alături de el, o convorbire ce părea să-l intereseze în gradul cel mai înalt.

— Iţi spun eu, Iuzur — zicea şeful başbuzucilor — nu e lucru curat! N'auzi tu că marele vizir a trimis chiar pe secretarul lui să-l ducă la Istambul?

— Aşa, se spun multe despre marele vizir şi Mehemet Ali — răspunse Iuzur — şi dacă ceeace se spune e adevărat, atunci nu trebuie să te miri, că-i face cinstea să-i trimită chiar pe secretarul lui, spre a-l pofti la Istambul.

— Eşti un dobitoc, Iuzur — zise El Ghiabur — un om care se ştie poftit la ceva bun, nu vorbeşte cum mi-a vorbit mie Mehemet Ali, despre o nenorocire care i se poate întâmpla, despre un alt comandant, care ar putea veni în locul lui.

— Da, ai dreptate! Astea sunt vorbe cari dau de bănuit.

— Şi pe urmă, ce crezi tu, noi cunoaştem îndeajuns de bine Istambulul, pentru a ne da seama că acolo, când ai căzut în disgraţie, chiar de ai fi paşa cel mai puternic şi nici profetul însuşi nu te mai poate scăpa.

— Dar ce să fi făcut Mehemet Ali? — întrebă Iuzur.

— Parcă trebuie să fi făcut ceva! — răspunse conducătorul başbuzucilor. — Este îndeajuns ca unu mai tare decât tine, să râvnească la locul tău şi pricină nu este greu de găsit unui comandant turc, pentru a-l înlocui şi poate, chiar pentru a-l trimite în lumea lui Allah! Şi vezi tu, Iuzur, tocmai la această schimbare de comandant, pe care o miros eu, mă gândesc şi nu ştiu ce să fac!

— Ce vrei să spui? întrebă Iuzur, curios.

— Ascultă Iuzur, dar să-ţi ţii gura, căci de nu, vezi faţa Profetului mai iute decât te aştepţi! zise El Ghiabur şi ochii lui dovedeau îndeajuns că această ameninţare nu era numai o glumă.

— Eu am făcut o mare prostie, de care m'am căit, îndată după ce am săvârşit-o. Pofta de bani însă, m'a orbit şi când m'am desmeticit, era prea târziu.

— Nu înţeleg nimic!

— Aşteaptă şi vei înţelege! Tu erai cu mine, când am prins pe cele opt ghiaure într'o barcă, pe Dunăre?

— Eram!

— Atunci ai văzut-o şi tu pe fetişcana cu ochi albaştri şi bucle negre?

— Cum să n'o văd şi pe Allah, multe femei mi-au trecut pe dinaintea ochilor în viaţa mea dar ca asta, nici una!

— Aşa e, Iuzur şi să nu râzi sunt om, care mâine poimâine împlinesc patruzeci şi cinci de ani, dar îţi jur pe numele Profetului că nici odată nu mi-a plăcut mai mult o femee, ca Rodica asta.

— Te cred — făcu Iuzur — numai că acum e prea târziu. Trebuia să-ţi deschizi ochii mai înainte de a i-o duce lui Mehemet Ali. Puteai foarte bine să ţi-o ţii pentru haremul tău.

— Tocmai de asta mă căiesc, că m'am gândit prea târziu. Dar vezi... dacă s'ar întâmpla chestia cu înlocuirea lui Mehemet Ali.

— Până atunci însă, tu trebue s'o duci pe fată la Târnova şi odată intrată în haremul păzit de Mizid, n'o mai poţi scoate de acolo, decât moartă.

— Asta-i, vezi! Dar... să mai vedem... Până la Târnova mai avem o noapte de mers şi cine ştie ce-mi mai trăsneşte prin cap... La urma urmelor, nu mă leagă nimic de Mehemet Ali!

— El Ghiabur, unde te gândeşti? — exclamă Iuzur, speriat — Vrei să te împotriveşti poruncilor lui Mehemet Ali? Omule, dar îţi dai seama ce ar însemna asta?

— Dacă Mehemet Ali rămâne comandant suprem — răspunse El Ghiabur — însemnează să mă joc cu capul, căci m-ar scoate şi din fundul pământului, ca să se răsbune. Dacă însă, Mehemet Ali e mazilit, atunci însemnează că am fost şi eu un om deştept, însemnează că braţele mele vor strânge trupul cel mai desăvârşit pe care l-a făcut Allah vreodată, însemnează că buzele mele vor sorbi nectarul celei mai ispititoare flori, pe care a luminat-o Soarele cândva.

— El Ghiabur, ţi-ai pierdut minţile la bătrâneţe! — zise Iuzur clătinând din cap.

— Se poate! Dar vezi tu, mă gândesc că într'o bună zi, tot mă va culca la pământ un glonte de ghiaur şi atunci, îmi zic că, pentru o răsplată ca fetişcana asta, face să treci în lumea cealaltă, cu câteva zile mai de vreme, decât îţi era scris.

Convorbirea se opri aici, căci la câteva sute de paşi se zăriră contururile unui sat.

Era Bjela, localitate aşezată la jumătatea drumului între Rusciuc şi Târnova, unde El Ghiabur avea de gând să poposească până sub seară. El hotărî să nu călătorească ziua, atât din pricina Rodicăi, care era atât de istovită, încât nu se mai putea ţine pe picioare, cât şi de teamă că, ziua fiind văzut de populaţia satelor prin cari trecea, Cavalerul Nopţii îi putea lua urma.

Când cele dintâi raze de soare se iviră deasupra dealurilor, başbuzucii intrară ca furtuna în sat.

Bjela era locuită aproape numai de bulgari, creştini şi deaceea başbuzucii, cari ştiau aceasta, nu se gândiră să intre în sat liniştiţi şi să ceară găzduire cu vorbă bună, ci credincioşi obiceiurilor lor, luară satul cu asalt, trecând prin foc şi sabie tot ce le ieşi în cale.

Populaţia îngrozită, fugi, care pe unde apucă şi într'un sfert de ceas, singura fiinţă creştină în toată Bjela, rămase Rodica Isvoranu.

Firește că El Ghiabur intră în casa cea mai frumoasă din sat, care era a preotului ortodox şi porunci ca şi Rodica să fie adusă acolo, spre a fi mai sigur că nu va fugi.

Dar sărmana fată nici nu se gândea la fugă. Intâmplările din ultimele zile o doborâră într'atâta, chinurile îndurate în decursul celor două răpiri şi apoi în haremul lui Mehemet Ali îi sleise puterile atât de cumplit, încât nici să gândească nu mai putea. La toate acestea se mai adăugase şi goana nebună dela Rusciuc la Bjela, ceeace-i istovi cele din urmă puteri.

Aşa că, de îndată ce fu dusă în casa ocupată de şeful başbuzucilor şi fu închisă în odaia din faţă, se lungi în pat şi adormi, cu gândul la misteriosul său iubit, care încercase în zadar s'o zmulgă din ghiarele Băutorului de Sânge.

*

El Ghiabur se trânti şi el pe patul din odaia alăturată, dar somnul nu voia nici cum să-i închidă pleoapele.

Inaintea sa el nu vedea decât ochii fermecători ai Rodicăi, sub părul negru ca noaptea, decât buzele roşii şi fragede ca smeura proaspăt culeasă, nu vedea decât trupul acela dumnezeesc, ale cărui linii desăvârşite ieşeau la iveală, cu toate vălurile turceşti, pe cari le îngrămădiseră pe ea, cadânele din Rusciuc.

Sângele pătimaş al başbuzucului clocotea cu atât mai mult, cu cât ştia că numai o singură uşă îl despărţea de încântătoarea romăncă, dar nu putea să treacă pragul acestei uşi, spre aşi potoli pornirea animalului din el, căci odată cu sărutările Rodicăi însemna să-şi soarbă şi moartea de pe buzele ei.

Se înjura singur, se blestema, că fusese atât de orb să i-o dea lui Mehemet Ali pe fată şi regretele nu făceau decât să-i biciuiască şi mai mult pofta josnică.

In cele din urmă simți că nu se va mai putea stăpâni multă vreme și temându-se ca pofta simțurilor să nu-l împingă la o faptă, care i'ar fi putut costa capul, ieși din casă și porni prin sat, după ce lăsă doi başbuzuci s'o păzească pe Rodica.

Nu departe de locuința preotului, era o cârciumă, al cărui stăpân fugise și el, de teama başbuzucilor, odată cu ceilalți săteni.

Legea Coranului nu le îngădue turcilor să bea vin. Cred însă că nici chiar pe vremea aceea nu exista credincios de al lui Allah, care să nu fi gustat vinul. Firește însă că fiecare bea în ascuns, pentru a nu fi socotit de ceilalți ca un păcătos.

Cea mai bună dovadă că acesta era adevărul, o alcătuește împrejurarea că, la vreo două ceasuri după sosirea başbuzucilor la Bjela, în pivnița cârciumei nu mai era o picătură de vin.

Drept credincioşii Iui Allah se strecuraseră unul câte unul în pivniță, își umpluseră sticlele, sau cănile furate din cârciumă și ascunși câte unul prin casele pustii, sorbeau acum cu nesaț nectarul neîngăduit de profet.

După cum era și firesc, în timpul golirei butoaielor başbuzucii se vedeau unul pe altul, cum șterpeleau vinul, dar se făceau că nu se zăresc, unul îl pândea pe celălalt, până pleca, pentru ca apoi să-și umple și el donița.

De aceea, când El Ghiabur trecu prin fața cârciumei, ca drept credincios al lui Allah, cum era, mai întâi se uită bine în jurul său și nu se strecură înăuntru, decât numai când se încredință că nimeni nu-l vede.

Dar cum în graba lor, tovarășii săi nu mai închiseseră cepurile butoaielor, chiar și vinul pe care nu-l putuseră fura, se scursese în pivniță, așa că trebui să se mulțumească cu niște țuică veche pe care o găsise sus, în cârciumă, într'o damigeană.

Deoarece la casa preotului nu se putea înapoia cu damigeana, căci îl vedeau cei doi başbuzuci lăsați acolo de pază, se ascunse într'o odaie din locuința cârciumarului și începu să bea, la țuică pentru a-și potoli nu numai setea gâtlejului, dar și setea simțurilor.

Și bău El Ghiabur, bău în neştire, până când pământul începu să se învârtească cu el, până când spirtul îi adormi cu totul orice urmă de judecată, orice instinct de conservare.

Mehemet Ali nu mai era acuma pentru el, decât un om oare-care, cu care nu se temea să se măsoare, pe care-l amenința chiar în gând.

Să poftească să-i spună ceva, că i-a batjocorit favorita! Îi va reteza capul cu iataganul, așa cum mai retezase atâtea capete de creștini, cari nu voiau să-i lase soția, sora sau fata.

Astfel încurajat de spirtul, care-l făcea să se creadă mai puternic, mai de neînvins decât era, fiorosul başbuzuc nu mai căută să-și stăpânească clocotul sângelui, își dădu frâu liber poftelor

sale bestiale, ba cu închipuirea-i înfierbântată de ţuică şi patimă, mângâie mai dinainte în gând plăcerea pe care o va avea în braţele frumoasei romance.

Ajuns la casa preotului, El Ghiabur îşi alungă pe cei doi tovarăşi, pe cari îi lăsase acolo, de pază, pentru a nu avea martori dacă Rodica s'ar împotrivi, apoi intră în casă, încuind uşa în urmă sa.

In odaia din mijloc îşi depuse revolverul, sabia scurtă şi iataganul, lăsându-şi la brâu numai pumnalul de care un başbuzuc nu se desparte nici când doarme, iar pe urmă se îndreaptă în spre odaia unde era Rodica, descuie uşa şi intră.

Frumoasa copilă dormea liniştită, nebănuind nimic din groaznica primejdie ce o ameninţa.

In somn, vălul îi căzuse depe faţă şi chipul ei de înger se îmbia privirilor lacome ale păgânului, în toată încântătoarea lui frumuseţe.

Fusta neagră se ridicase până la genunchi, lăsând să se vadă două pulpe cum numai la statui se pot întâlni.

El Ghiabur rămase nemişcat în pragul uşii. Desăvârşirea trăsăturilor şi a liniilor trupului acestei femei, îl opriseră pentru un moment în loc, chiar şi pe el şi şovăi o clipă, temându-se parcă să se atingă de o făptură, care-i părea făcută spre a fi înconjurată numai de îngeri, nu de oameni cu mâini, şi buze grosolane de carne.

Dar şovăirea lui nu ţinu, decât o clipă. Animalul se trezi în el cu toată patima pe care nu învăţase să şi-o stăpânească, bestia din sângele său reclama potolirea josnicelor sale porniri, albul ochilor i se înroşi de sângele ce-i năvălise la cap, nările i se lăţiră şi mai mult, făcându-se asemenea unor gropi fără fund, şi cu degetele mâinilor deschise asemenea unor ghiare de pasăre de pradă, se repezi la pat, o prinse în pat pe Rodica, cu o brutalitate de care numai un başbuzuc era în stare şi îşi lipi buzele groase şi răsfrânte de obrazul neprihănit al sărmanei copile.

CAP. XI.

Taina Cavalerului Nopţii.

Ilie Geambaşul se întoarse dela Rusciuc chiar a doua zi după plecarea lui Mehemet Ali la Constantinopol.

Işi luase răsplata pentru readucerea în harem a celor opt romance, scăpate din mâinile Băutorului de sânge de către Cavalerul Nopţii şi acuma se înapoiase la Bucureşti, pentru a pune la cale cea mai mare mârşăvie a vieţii sale de până atunci: vinderea către păgâni a acelor buni români, care se trudesc să îmbrăţişeze dezrobirea definitivă a ţării de sub jugul turcesc.

Şi ticălosul plănuia această cea mai josnică dintre crime, cu seninătatea omului care este încredinţat că nimeni şi niciodată nu-l va putea arăta cu degetul, pentru fapta săvârşită.

Coana Luxiţa îl primi iarăşi cu braţele deschise, fiindcă biata femee nici nu bănuia, cât de decăzut, cât de mizerabil era omul al cărui nume îl purta. Ea era încredinţată că Ilie fusese iarăşi în „crailâc“, pe la vreuna "proaspătă“, cum le zicea ea acelora dintre ibovnicele bătăuşului, pe cari nu le cunoştea. Ori aceasta nu era pricină de supărare.

Coana Luxiţa judeca lucrurile aşa cum erau judecate de toată lumea de pe atunci şi după obiceiul vremii, era mândră de soţul său, căci unul era Ilie Geambaşul şi pe acesta lumea îl ştia bărbatul ei.

Pe vremea aceea anume şi mai ales la mahala, nevasta era cu atât mai stimată de vecini şi de vecine, cu cât soţul avea mai multe ibovnice prin târg. Şi în privinţa aceasta, nimeni nu-l întrecea pe Ilie Geambaşul. Firește că, de cele mai multe ori femeile erau luate cu sila şi nu se dădeau de bună voie.

Dar Coana Luxiţa nu cunoştea, decât această latură a firii lui Ilie. Pe cealaltă, pe aceea care era partea trădătorului, a vânzătorului de neam şi de lege, ea n'o cunoştea, căci dacă ar fi cunoscut-o, lumea n'ar fi fost pentru ea îndeajuns de mare, spre a fugi destul de departe de el.

Deaceea îl primi şi acuma cu voie bună, cu giugiuleli şi desmierdări şi când Geambaşu, ca de obicei, se răsti la ea, pe Coana Luxiţa o podidiră lacrimile, dar nu zise nimic.

Dar după ce-şi mai stăpâni plânsul, îi spuse:

— Boierul Grigore Pană te caută de vre-o trei zile. Ţi-a lăsat vorbă că îndată ce vei veni acasă să treci pe la el.

— Să-l ia dracul! — bombăni Geambaşu. — Se vede că i-ar l-a apucat mai rău damblaua fricii şi vrea să dorm acolo. Dar acuma nu mai am vreme de aşa ceva! Dealtfel o să mă lipsesc de cei cinci galbeni, pe cari mi-i dă pe lună! Am alte afaceri mai săltate!

Coana Luxiţa nu întrebă, cari erau aceste afaceri „mai săltate“, căci răspunsul îl cunoştea mai dinainte: „Vezi-ţi de crarilor!“

Cu toate afacerile lui „săltate“, Geambaşul tot se duse în aceeaşi seară la bătrânul maniac, căci avea el socotelile lui.

Bătăuşul îşi spunea anume că, mult nu mai avea de trăit bătrânul şi nu strică să mai stea pe lângă el, căci la moartea lui neavând pe nimeni, decât un singur nepot şi acela mai întotdeauna prin străinătăţi, cine ştie dacă nu era rost de o ciupeală mai grasă!

Legăturile dintre Ilie Geambaşul şi Grigore Pană aveau o origină destul de neobişnuită, chiar şi pentru vremurile acelea.

Am arătat mai înainte teama cumplită pe care boierul o avea de hoţi şi de oameni cari îşi închipuia că vor să-l omoare. Teama aceasta intrată în sufletul lui, încă de când era mai tânăr în decursul anilor se transformase într'o adevărată manie a persecuţiei, într'o adevârată boală.

— Din această pricină, boierul nu se mulţumi numai cu cele vreo cincisprezece felinare pe cari şi le aşezase prin grădină şi în jurul casei şi cari ardeau toată noaptea, dar se gândi să-şi pună viaţa şi sub scutul cuiva, de care hoţilor sau răufăcătorilor să le fie frică.

Mai întâi se gândi la poliţie. Dar renunţă îndată la gândul acesta, de oarece pe vremea aceea Poliţia Bucureştilor era foarte slab organizată. E îndeajuns să spunem că în toată Capitala nu erau decât cinci comisari.

Atunci se gândi la un om, al cărui nume singur să fie o spaimă pentru hoţi şi pentru toţi aceia, cari s'ar gândi să-i curme zilele.

Ori, pe omul acesta nu trebui să-l caute prea mult. Faima lui Ilie Geambaşu era în floare, tot oraşul tremura de el şi fără îndoială că hoţii ar fi ocolit cale de o poştă casa pe care o păzea vestitul bătăuş.

Boierul Grigore Pană trimise deci după Geambaşu, se aşează la târg cu el şi în cele din urmă se învoiră ca pentru cinci galbeni pe lună, bătăuşul să-i păzească în fiecare noapte casa, prin unul sau doi oameni de ai săi, iar când boerul se va simţi urmărit de cineva, Geambaşul să doarmă la el, pentru fiecare noapte mai cuvenindu-i-se pentru asta bătăuşului un „extra“ de zece lei noi.

La început, nopţile de groază ale boierului fiind destul de dese, Geambaşu stătea zile întregi în casa lui Grigore Pană, fiind cu el la masă, cu el la plimbare, cu el în odaie, noaptea, aşa că cu timpul între boier şi bătăuş se legă un fel de prietenie, iar fricosul, speriatul maniac, căpătă în Geambaşu o încredere, pe care n'o avea în nimeni altul.

Şi dacă Ilie nu abuzase încă de această încredere, era numai din interes. Căci de îndată ce făcea vre-o ticăloşie mai mare şi nici chiar oamenii politici, al căror alegător era, nu mai voiau să se bage pentru el, alerga la Grigore Pană şi acesta plătea în dreapta, se ruga în stânga şi ar fi fost în stare să se ducă până la Vodă, numai să nu i se aresteze omul, care-i apăra viaţa.

Acestea fiind legăturile dintre boier şi bătăuş, nu trebuie să ne mirăm că, tocmai Ilie Geambaşul era acela, în faţa căruia Grigore Pană nu se temea să stea fără o armă la îndemână şi nici că în seara aceea, când bătăuşul intră în odaie, îi strânse mâna, ca unui prieten şi-i făcu loc să stea pe canapea, lângă el.

— Dar ce-i cu d-ta boier Grigore? — îl întrebă Geambaşul, văzându-l palid, tras la faţă, vădit suferind — Nu cumva eşti bolnav? Să-l chemăm pe doctorul Draş!

— Sunt bolnav de inimă amară, măi Ilie! — răspunse bătrânul, oftând amarnic.

Şi leac pentru boala asta nu cunoaşte nici chiar doctorul Draş.

— Dar despre ce e vorba, boier Grigore? — întrebă bătăuşul, numai ca să întrebe, deoarece era încredinţat că boala boerului era tot veşnica lui frică de moarte.

— Despre o mare încurcătură, Ilie şi tocmai deaceea te-am chemat pe tine, fiindcă tu eşti singurul om căruia îndrăsnesc să-i vorbesc deschis, fiindcă numai în tine pot avea încredere.

Toţi ceilalţi sunt nişte ticăloşi, nişte linguşitori, oameni cari deabia aşteaptă să închid ochii, pentru ca fiecare să poată pune mâna pe câte ceva. Dar Dumnezeu nu le ajută, căci vezi, mă ţine tare, sdravăn şi chiar dacă în zilele din urmă nu m'am simţit prea bine, asta e numai din inimă amară, din nehotărâre, din pricină că mă frământ, mă perpelesc şi nu ştiu ce să fac.

Dar acuma, că ai venit tu, Ilie dragă, acum ne vom sfătui amândoi, vom lua o hotărâre şi pe urmă voi scăpa de nelinişte, voi fi iarăşi voinic ca mai înainte şi mă voi feri de a le face plăcerea nemernicilor, cari deabia aşteaptă să dau ortul popii.

— Dar nici nu vorbi de una ca asta, boier Grigore! D-ta mai trăieşti încă o sută de ani! — exclamă adevăratul nemernic, care în gândul său adăugă:

— Hodorog bătrân, nu ştiu de mai ai o sută de zile, nu o sută de ani!

— Aşa, Ilie, aşa — răspunse bătrânul maniac, cu vădită mulţumire — vezi deaceea îmi placi tu mie, că spui adevărul şi nu cauţi să-mi scurtezi zilele, aruncându-mi în faţă că sunt cu un picior în groapă!

Dar să ne întoarcem la ceeace m-a făcut să te chem până aici.

Ilie, ţi-am spus că eşti singurul om de pe pământ, în care am încredere şi deaceea vreau să mă sfătuesc cu tine, ce să fac.

Ascultă Ilie. O mare taină îmi apasă pe suflet, o taină pe care numai eu o cunosc în întregime şi din care nu mai este decât un singur om, care cunoaşte o parte.

Geambaşul începu să fie mai cu luare aminte, căci astăzi lucrurile păreau să ia altă cale decât cea obişnuită.

— Ei bine, Ilie — urmă bătrânul, acoperindu-şi picioarele cu o pătură, cu toate că era cald în odaie — partea aceea din taină, pe care o mai cunoaşte cineva, vreau să ţi-o desvălui şi ţie în astă seară. Mai înainte însă, trebue să-mi juri că n'o vei spune nimănui în lumea aceasta, decât numai cu învoirea mea.

— Jur, boier Grigore! — făcu bătăuşul repede, deoarece chestiunea începu să-l intereseze.

— Nu aşa, Ilie! Uite colo, spre răsărit, e icoana Maicii Domnului, du-te de îngenunche sub ea, pune-ţi mâna dreaptă pe inimă şi spune după mine...

Lui Ilie nu prea îi plăcu treaba, dar curiozitatea îl rodea şi se supuse.

— Aşa! — reluă boierul — Acuma spune după mine:

Jur, pe mântuirea sufletului meu şi pe ţărâna părinţilor mei că, nu voi desvălui nimic, nimănui şi niciodată, din cele ce voi auzi în astă seară, dela boierul Grigore Pană, că nu mă voi folosi, în interesul meu, sau în interesul, sau paguba altcuiva, de taina ce mi se va încredinţa şi că, orice însărcinare mi s'ar da, în legătură cu această taină, o voi îndeplini cu sfinţenie, în tocmai după cum mi se va porunci, sau de nu mă voi simţi în stare s'o îndeplinesc, atunci voi spune aceasta mai dinainte. Aşa să-mi ajute Dumnezeu, întru mântuirea sufletului meu, şi a părinţilor mei!

Ilie Geambaşul repetă cuvânt cu cuvânt acest jurământ, apoi se ridică din genunchi şi veni de se aşeză din nou lângă Grigore Pană pe canapea.

Aşa! — zise boerul — Acuma ascultă despre ce este vorba.

Şti şi tu, ca toată lumea, că am un nepot, pe Radu, pe care de altfel l-ai zărit şi tu pe aici în timpul din urmă, căci ţi l-am arătat, să mă păzeşti şi de el, fiindcă nepoţii sunt cei dintâi cari doresc moartea unchilor, pe cari urmează să-i moştenească.

— Ştiu, boier Grigore.

— Ei bine, nepotul acesta nu este nepotul meu, fiindcă tatăl lui n'a fost fratelé meu.

Geambaşu căscă ochii mari.

— Radu nu ştia de lucrul acesta — urmă bătrânul — până acum câteva luni, când luându-şi doctoratul în chimie m'a vestit că s'a săturat de străinătate şi vrea să vină în ţară. Ori, eu vrând să împiedic venirea lui — căci ar fi însemnat o primejdie pentru mine — i-am scris că nu este nepotul meu.

Dar s'a întâmplat tocmai contrarul celor ce am voit eu. Radu a venit la Bucureşti cu cel dintâi tren, spre a afla dela mine, cine este adevăratul lui tată.

— Şi cine este? — întrebă Geambaşu, curios.

— Asta nu i-am spus-o nici lui şi nu ţi-o pot spune nici ţie, dragă Ilie — răspunse bătrânul.

— Dar de ce boier Grigore? Este un secret aşa de mare? — întrebă bătăuşul, din ce în ce mai curios.

— Mai întâi pentru că, după cum ţi-am spus, ar însemna o primejdie pentru mine.

— Va să zică n'ai încredere în mine, boier Grigore? — zise Geambaşu, făcând pe şiretul.

— Ba am, dar vezi că mai este şi un al doilea punct. Acela că secretul nu-i al meu şi deci, eu n'am voie să-l destăinuiasc, cel puţin în partea lui cea mai de căpetenie. Partea aceasta îl priveşte numai pe Radu, fiindcă este vorba de tatăl lui şi numai el poate hotărî, dacă lumea să ştie al cui copil este, sau nu.

— Dar atunci de ce nu-i spui lui Radu?

— Fiindcă tatăl lui a fost un om, a cărui îndeletnicire, ca să-i

zicem aşa, ar putea avea urmări, mai mult rele decât bune şi asupra fiului. Ori, nu trebue să uiţi că Radu a fost crescut de mine şi deci, aş putea fi amestecat şi eu şi n'am nici o poftă să intru la închisoare, unde fără îndoială că zilele mi-ar fi scurtate la jumătate.

Până unde mergea teama de moarte a bătrânului maniac! Aruncase poate un om în braţele pieirei, numai fiindcă se temea că ar putea fi tras la răspundere ceeace i-ar scurta cei câţiva ani, cele câteva luni poate, pe cari le mai avea de trăit!

— Dar care este sfatul pe care mi-l ceri mie, boier Grigore? întrebă bătăuşul, cam desamăgit.

— Uite ce s'a întâmplat. Radu şi-a pus grozav la inimă aceasiă taină şi simt că-i fac o mare nedreptate băiatului, dar spune tu, Ilie, tu în locul meu, i-ai mărturisi adevărul, când această mărturisire te-ar putea costa câţiva ani din viaţă?

Chiar şi pe vestitul bătăuş îl desgustă această cramponare bătrân, pentru ca acesta să nu-şi piardă încrederea în el, răspunse:

— Firește că nu.

— Bravo! Imi pare bine că judeci ca mine! Aşa dar cu toată părerea de rău, cât timp voi mai trăi, nu-i pot desvălui taina lui Radu. Când nu voi mai fi însă, peste zece, cinsprezece ani, vreau ca Radu să ştie cine a fost tatăl lui şi atunci n'are decât s'o strige în gura mare, căci mie nu-mi mai poate face nici un rău.

— Şi atunci?

— Şi atunci iată-mă că mă frământ, mă perpelesc de trei zile, şi nu ştiu cum s'o scot la capăt. Am scris toată povestea lui Radu am băgat-o într'un plic, am sigilat plicul şi am scris deasupra: „Să se deschidă după moartea mea".

Ochii lui Geambaşu începură să lucească deodată, dar nu zise niciun cuvânt. Bătrânul urmă:

— Dar acuma nu ştiu ce să fac cu plicul. Să-l ţiu aici, în casă, mi-e teamă că într'o zi, când lipsesc de acasă, să nu dea peste el vreun blestemat de servitor să-l deschidă, crezând că sunt bani înăuntru şi eu să dau de dracul! L-aş depune la Tribunal, dar n'ai văzut, măi Ilie, că dispar actele dela dosar pe capete şi ce mă fac eu, dacă vreun conţopist de aceia îmi deschide plicul? Iată pentru ce te-am chemat, Ilie! Scapă-mă de grija asta care îmi scurtează zilele, spune-mi unde să pun plicul, cui să i-l încredinţez, ca să fiu sigur că nu va fi deschis, cât timp mai sunt eu în viaţă şi că după moartea mea, plicul îi va fi închinat lui Radu, căci n'aş avea linişte în mormânt, dacă aş şti că greşala-mi faţă de el nu se va mai repara niciodată.

Bătăuşul îşi duse mâna la frunte, ca şi când s'ar gândi cu tot dinadinsul la deslegarea problemei. In adevăr însă, totul nu era decât prefăcătorie, căci planul lui era hotărât, de cum începuse

bătrânul să-i spună care era pricina frământării sale. Nu voia însă să iasă deodată cu propunerea, de teamă să nu dea de bănuit.

In sfârşit, după vre-o cinci minute de aşa zisă gândire, strigă deodată, voios:

— Am găsit, boier Grigore, am găsit!

— S'auzim, Ilie! zise maniacul, pe jumătate uşurat.

— Boier Grigore — începu bătăuşul. — Eu am în odaia mea, un fel de dulăpior făcut în zid, căptuşit cu fier şi a cărui uşă e acoperită cu tencuială, aşa că nu se vede că acolo e o ascunzătoare. Nimeni nu ştie de el, nici măcar Luxiţa. Acolo îmi ţiu eu, economiile mele. Dar pentru liniştea d-tale, mi le voi muta în altă parte. Aşezăm plicul în dulapul din zid şi iei cheia la d-ta, ca nu cumva să bănueşti ceva, cu toate că am jurat să nu ies din vorba matale. Numai zic că, dacă ai avut încredere să-ţi laşi viaţa pe mâinile mele, cred că vei avea încredere şi pentru un fleac de plic, la care de altfel nu vei putea umbla decât d-ta. Când pe urmă Domnul te va chema, peste douăzeci-treizeci de ani, boierul Radu, care e moştenitorul d-tale, va găsi cheia, eu îi voi spune care-i rostul ei şi va veni frumos să-şi ridice plicul, iar sufletul d-tale se va putea odihni în pace.

— Bravo, bravo Ilie — strigă boerul, cu sinceră bucurie — Ştiam eu că numai tu mă vei scăpa de grija aceasta care mă chinueşte zi şi noapte, care nu mă lasă să dorm, care mă face să stau mereu de veghe, ca nu cumva cineva să pună mâna pe plic. In sfârşit, acuma voi fi liniştit. Aşa dar, aşezăm plicul în dulapul din zid şi iau eu cheia... Dar când, când facem asta?

— Chiar şi acuma dacă vrei boier Grigore! — răspunse bătăuşul şi dacă bătrânul maniac s'ar fi uitat mai bine, fără îndoială că ar fi văzut şi el zâmbetul drăcesc de mulţumire, care se putea citi în jurul buzelor, în ochi, pe întreaga faţă a ticălosului.

— Acuma nu — răspunse bătrânul — căci e noapte şi noaptea nu e bine să umbli pe străzi. Dar vei dormi aci, Ilie dragă şi mâine dimineaţă mergem împreună până la tine, să depunem plicul în dulapul din zid.

Zis şi făcut! A treia zi dimineaţa boierul Grigore Pană aşează plicul în dulăpiorul din zidul odăii de culcare a Geambaşului, luă cheia la el şi se înapoie acasă uşurat, că în sfârşit acuma putea dormi liniştit. Taina lui Radu era pe mâini bune.

Sărman maniac bătrân, căruia teama pentru cele câteva zile păcătoase pe cari le mai aveai de trăit, îţi întunecase minţile într'atâta, încât nu vedeai pe mâinile cui te dăduse-şi!

Şi sărman Cavaler al Nopţii, cât de crudă fusese soarta şi cu tine, a cărui sfântă taină fusese încredinţată cui?... Tocmai celui mai josnic, celui mai mârşav, celui mai criminal dintre toţi răufăcătorii, lui Ilie Geambaşu!

Grigore Pană nici n'ajunsese bine în colţul străzii, că Geambaşul începuse să râdă cu hohote, frecându-şi mâinile după obi-

ceiul lui, când era mulţumit. Apoi se apropie de un scrin, scoase din unul din saltare o cheie şi uitându-se la ea râse:

— Hahaha, ce deştept am fost când mi-am făcut două chei la dulăpiorul din zid! Acuma voi putea afla taina lui Radu Pană, fără ca bătrânul să bănuiască măcar! Nu se ştie, de unde sare iepurele!... Te pomeneşti că întâmplarea îmi scoate ea singură în cale documentele de care am nevoie pentru Mehemet Ali!... In orice caz, ceva trebue să fie, căci altfel nu ar ţine el taina asta atât de ascunsă... La lucru deci, Ilie neică! Să vedem eşti tu într'adevăr un om născut în zodia norocului?

Cu aceste cuvinte ticălosul se apropie de dulapul ascuns în perete, vârî cheia în broască, deschise uşa şi... se opri o clipă.

Nemernicul îşi adusese aminte de jurământul pe care-l făcuse.

— Eh, prostii! — exclamă el apoi, ridicând din umeri şi scoţând plicul din dulap, — Taica Dumnezeu n'are altceva de făcut, decât să îngreuneze ţărâna părinţilor mei, fiindcă eu nu mă ţin de cuvânt!... Mofturi!!!

Şi nici chiar jurământul făcut pe odihna sufletului părinţilor săi nu-l putură împiedica dela această nouă ticăloşie, de pe urma căreia nădăjduia să se aleagă cu un pumn de aur, nădăjduia să se aleagă cu putinţa de a-şi trăda neamul!

— Geambaşul luă o bucăţică mică de pâine proaspătă, frământă bine miezul între degete, până când se făcu aproape o pastă, apoi îl apăsă pe una din peceţile de pe plic. Monograma boierului Grigore Pană se întipări în miezul moale de pâine, pe care Geambaşul îl puse la soare să se întărească.

După aceea aduse din bucătărie o ulcică cu apă fierbinte, sparse peceţile cu băgare de seamă, să nu se rupă hârtia, iar pe urmă aşeză plicul cu partea lipită deasupra aburilor.

Hârtia se îmbâcsi de aburi fierbinţi, se încovoie, guma arabică se înmuie şi... deodată plicul începu să se deslipească...

Ilie Geambaşul scoase un strigăt de isbândă. Ochii lui mici, de pisică, începură să lucească, luminaţi parcă de flacăra iadului şi cu un rânjet drăcesc, scoase din plic hârtia, pe care era aşternută taina Cavalerului Nopţii.

Se aşeză la masă, desfăcu scrisoarea şi citi următoarele:

Cereţi mâine FASCICOLA No. 4 tuturor chioşcarilor şi depozitarilor de ziare.